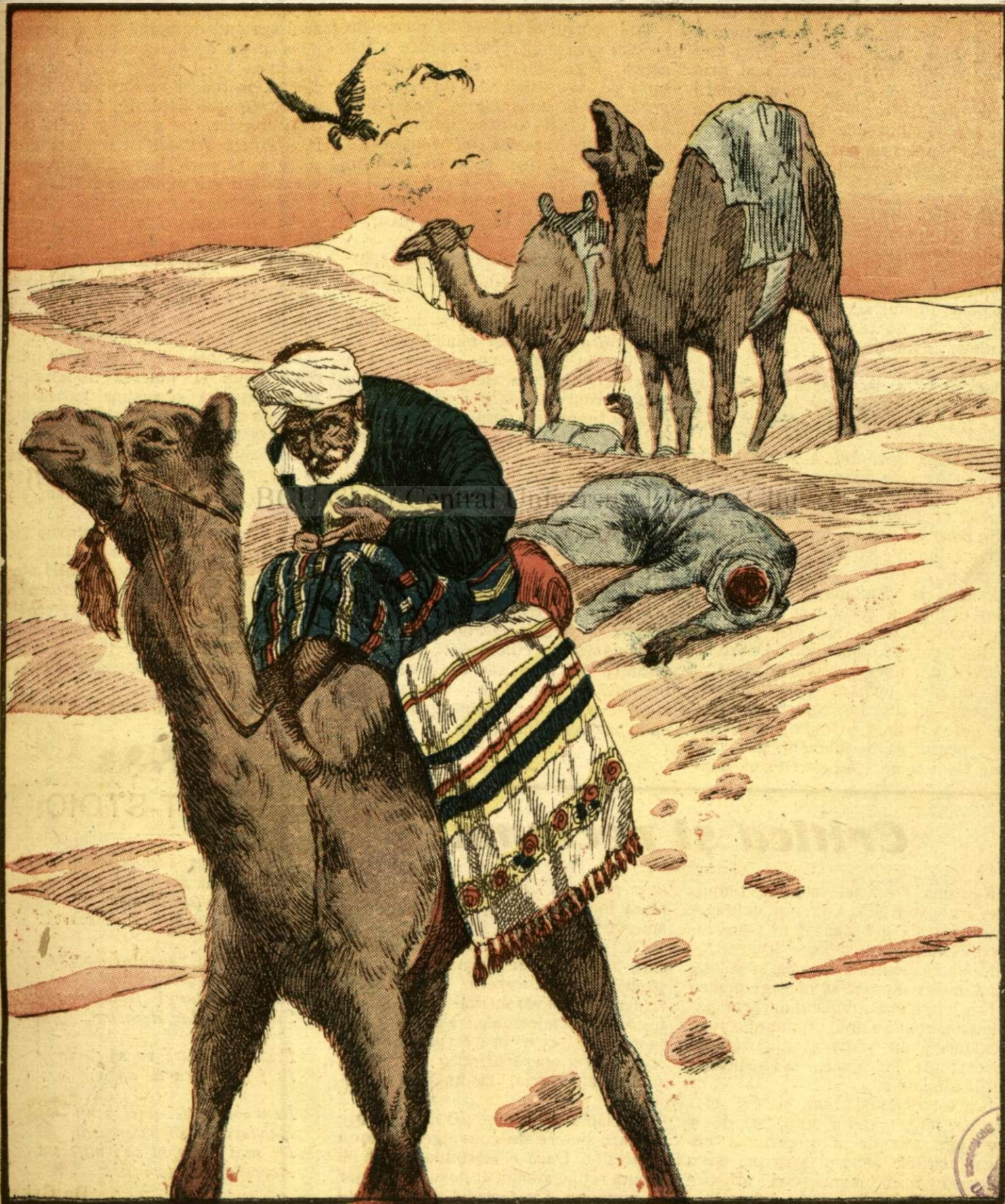

UNIVERSUL LITERAR

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an 150 lei în străinătate pe un an 300 lei

Cele două flacoane

(Vezi pag. 3 și 4).

Solitarii din zilele noastre

de LEONTIN ILIESCU

În valbura zilelor noastre, când influențe cosmice determină curente în toate direcțiunile, nu se poate ca sufletul omenesc să nu cadă pradă jocului neînțeles al firii. Curente variate srăpănesc cuprinsul naturii ca și mediul social, — acesta din urmă o sferă mai mică dar concentrică a celui dintâi. Iată-l pe om, prins fără voia lui, în vârtejul universal, prin puterea unor legi, pe care solitarii lumii de-abia acum le dibuiesc din negura netălmăcită. De-abia acum, mintea omenescă poate înțelege aceia ce nu i-a fost îngăduit să știe până acum,

Și astfel, legi nouă se lămuresc gândului omenesc în domeniul economico-social ca și în cel spiritual-moral. Aceasta însemnează că a venit vremea ca roada parguită să cadă de pe pom. Pomul se scutură astăzi din belșug, dar nu toată lumea îi gustă roadele, afară de cei pregătiți întru aceasta.

Cei pregătiți întru aceasta sunt solitarii din zilele noastre.

Cu aripa geniului a sărutat pământul Anatole France. Mă gândesc astăzi cu înflorare la Romain Rolland și la Tagore.

Se pare că aceștia fac parte dintre solitarii lumii, cari sunt pe lume atât de puțini.

Prin ei se destăinuiește pământelor evangelia cerului și tot prin ei nepătrunsele taine ale firii pătrund în înțelegerea oamenilor. De-aceia, solitarii din toate vremurile — ca și cei din zilele noastre — stau departe de restul muritorilor, contemplă firea, meditează numai în întuneric și tăcere, pentru că în întuneric și tăcere s'au făcut toate câte s'au făcut, pen-

tru că din întuneric și tăcere sbucnește lumina sgomotoasă ce umple neamurile de bucurie.

Așa au făcut Cristina, Hermes, Buddha și Crist — solitari din alte vremuri —; astfel făc astăzi puținii solitarii din zilele noastre.

Iată pentru ce trebuie să nu ne întristăm prea mult Criza în care trăim astăzi, framântările ce ne bântuie, lipsa de *venă* în literatură și artă, huzureala în banalitate și nesățioasă atergare după foloase ieftine și rezezi, toate acestea nu sunt decât *starea* în care se dospește spiritul mare liberator ce va să vină nezbăvit în literatură ca și în artă, în viața socială ca și în viața sufletească a lumii.

Intraripatul va veni cutezător, spărgând porțile banalității și aducând lumii flamura lui Prometeu.

Viața și opera sa îi vor da brânci în nemurire și astfel numele său va străluci în Pantheonul Istoriei. Lumina se va bucura atunci că un suflu nou a rupt stăvilarele neștiinței, că arta și literatura pornesc într'adevăr dela suflet ca să ajungă la suflet cu adevărat, și că treburile pământului vor merge peste câteva decenii mai bine decât azi.

Și astfel, fără hecatombe inutile, — fără concepții exagerate, liniștit dar plin de căldură cum e soarele ce sărută rouă în diminețile de Mai, cea mai mare prefacere se va fi produs în spirite, trecând apoi în faptele oamenilor și în așezările sociale.

Cântăreții în culori sau din daltă, visătorii din fluer sau din harfă, vor binecuvânta atunci pe solitarii din zilele noastre, cari au intrupat o clipă apoteoza verbului solar.

Critica și reclama

Reclama a existat în toate timpurile, începând dela Greci și dela Romani. Ea s'a generalizat în toate direcțiile vieții, sub diferite forme.

Reclama, aplicată la artă și știință, e un mijloc la care se recurge pentru a face cunoscut publicului, prin publicitate, apariția unui produs spiritual. Reclama e un scurt elogiu al unui obiect pus în comerț, la dispoziția publicului amator.

Ea e cel mai bun și cel mai practic mijloc de a informa, de a convinge sau de a sugestiona publicul cititor asupra apariției și a valorii unei manifestări artistice sau științifice, din viața culturală a

unui popor. Prin reclama se exploatează buna credință și naivitatea unui anumit public.

De multe ori, reclama e o mistificare a adevărului, o laudă exagerată pentru merite iluzorii. Ea nu arată totdeauna adevărata valoare a manifestărilor intelectuale, așa cum sunt în realitate, ci e un interpret care recomandă o operă printr'o supravalorificare a acesteia, făcută prin publicitate.

Reclama zilnică și persistentă are o mare putere de convingere asupra cititorilor. Dacă e stăruitoare și bine făcută reține atenția cititorului și chiar îl convinge. Cu reclama multă se ob-

ține totdeauna mai bine, mai repede și mai sigur un succes moral și material.

Reclama e un procedeu comercial, care nu poate să adauge sau să scadă valoarea unei opere de artă sau de știință.

Azi ea a devenit o necesitate sine qua non pentru recomandarea, distribuția și plasarea producărilor artistice și științifice. Dacă nu s'ar face reclamă, toate manifestările inteligenței ar fi ignorate de marele public, fiindcă nu s'ar ști de existența lor.

Critica nu-și pierde, din cauza reclamei, marea ei valoare de intermediar între artă și public. Critica serioasă consacră pe artiști și opera lor. Prin critica artistul își remarcă greșelile și se perfecționează. Critica favorabilă e cea mai bună reclamă.

Azi reclama joacă un rol covârșitor și, în multe cazuri, a luat locul criticii. Reclama e atotstăpânitoare și în materie de artă și de știință, (cum e și în comerț și în industrie) deși critica își menține întreaga ei autoritate și sentințele ei n'au greșit, când ea a fost făcută fără părtinire.

Reclama are deosebit merit prin răspândirea și puterea de achiziție, adică dezvoltă și susține partea comercială a operei în folosul editorului sau al artistului.

Cu ajutorul ei se popularizează marile invențiuni și se impun atenției generale produsele necunoscute ale minții.

Adeseaori, reclama e o autosugestie ce influențează publicul cititor și, uneori, numai intervenția criticii obiective înlătură inducerea în eroare ce se face azi, intenționat, cu preconizarea multor manifestări spirituale, a căror valoare reală estetică sau științifică e mediocră, indoelnică sau discutabilă.

G. T. Niculescu-Varone.

SONET-STOIC

...Si flora grădiniței moare,
Și vestejită stă în glastre,
Iar diminețile albastre
Au scuturat bujori de soare...

Polemizând răbdării noastre
Tomnateca aescurajare
Cântănz leturگیi funerare;
Simbolizatelor dezastre...

Peste deșerturi va să cadă
In jerbe flora de zăpădă...

Doar bărbăției unei finți
Răbdarea e sărbătorească,
De mai așteaptă să'i mișcească
Nevestejitele dorinți...

De Gyk

Stenca Razin¹⁾

— Cântec popular rusesc —

De la Ostrov până 'n maluri
Peste furtunoase valuri
Apar luntrile vopsite
Și cu voluri ofelite;
Stenca Razin e 'ntâia,
Copleșindu-l veclia,
Cânta vesel fericit,
I-o prințesă 'ndrăgostit

Dar în spate aude o șoaptă
„Ne a făcut de babe-o gloată,
Doar o noap e a pe recut
Și'n zori ba-ă s'a făcut“:
Bănuială, deși mică,
Ca un trăsnet groaznic pică
Pe capul hatmanului,
Spaima Volghi, Donului.

Incruntat, fruntea și-o strânge
Fața-i roșie de sânge,
Fulgere din ochi îi sbor
Preo știind un crud omor.
„Astăzi nu regret nimic,
Vă dau capu-mi de voinic,
Tot vă dau“ răsună malul,
Glasul lui aomnă valul.

Ea cu ochii 'n jos plecată,
Galbenă și mai mult moartă,
Tremura și amuțise
Spaima morții-o nenumise.
„Volga! Volga! mama noastră,

Volga, fluviul rusesc,
Îți trimite-o rară astră
Azi poporul căzăcesc.

Ca să nu mai fie nor
Între mine și popor
Volga! Volga! dragă mamă
Îți fac azi un dar de seamă“
P. frumoasa lui ubită
O ridică 'nmărmurită
Și-o aruncă pe-te 'ord
Valurilor din tribord.

„Stenca Razin, brav hit nan,
Te doream mai mult d'un an.
Într-o noap e îți fui iubită
Și mor astăzi fericită.
Stenca Razin! Stenca Razin!
Tu ubitu-mi muezin
Mai p'imește-o sărutare!
Strigă, și'n valuri dispare.

Dragii mei! Ce vă 'ngrozește?
Hei! Tu Fălea! mai glumește!
Și-acum pentru-odihna ei
Să cântăm toți frații mei!
De la Ostrov până 'n maluri
Peste furtunoase valuri
Cântă vesel, mulțumit,
Stenca Razin fericit.

Cules de Colonel I. S. Vasilescu

1) Hatman bandit pe Volga executat în 1677.

Cele două flacoane

— Povestire orientală —

de H. de Vere Stacpoole

(Vezi ilustrația din pag. I)

Într-o zi, Cogia Baba, un negustor de sticle din Bagdad, stătea în mijlocul mărfurilor sale și fuma din lulea, supraveghiind cu un ochi pe cei cari circulau în prăvălioara lui și cu celalt două flacoane uriașe de o nuanță verzuie.

În vreme ce negustorul fuma astfel, un alt negustor anume Hamid veni în prăvălia lui Cogia Baba și așezându-se lângă el îl întrebă de sănătate.

La drept vorbind Hamid avea nevoie de un flacon la fel cu unul din acele două care erau expuse în prăvălia prietenului său, dar cum nu-i trebuiau două și fiindcă de altă parte se temea că negustorul de sticle să nu-i ceară un preț prea ridicat, afectă să vorbească de lucruri indiferente și în special de starea precară a comerțului său.

Hamid, când se sculă ca să-și ia rămas bun de la Cogia Baba, păru că-și aduce aminte de-odată că soția lui îl însărcinase să cumpere un flacon în care să pună măslină.

— Ți le vând pe amândouă pentru un napoleon, propuse Cogia Baba. Fac de zece ori atâta, dar fiindcă tu însu-ți mi ai spus că afacerile merg prost la Bagdad, ți le cedez pe prețul acesta.

Discutară multă vreme și în cele din urmă după o tocmeală de aproape două ore, Hamid obținu un singur flacon pentru cinci piaștrii.

Or, imediat după plecarea lui Hamid, Cogia Baba se întrebă cum ce putea face prietenul lui cu flaconul acesta. Nu-i venea să creadă că o să-l umple cu măslină, cu atât mai multă cu cât gâtul flaconului era prea strimt.

Ca atare chemă pe nevasta lui și o trimise la o prietenă a s'nei lui Hamid ca să afle intenția acestuia.

În vreme ce negustorul de sticle aștepta întoarcerea nevastei lui, un negustor, ovrei Ben Oram, zărind flaconul care mai rămăsese și dându-și seama de valoarea lui, intră în prăvălia lui Cogia Baba și-l întrebă de

prețul flaconului și dacă mai avea unul la fel.

Din vorbă în vorbă negustorul de sticle aflând că ovreiuil oferea zece napoleoni pe două flacoane, începu să-și smulgă barba de desperare.

În răstimpul acesta sosi și nevasta lui Cogia Baba care fără să se sfiască de Ben Oram, îi spuse că Hamid cumpăraseră flaconul ca să-l umple cu esență de trandafiri.

— Află, zise, ea că la Șiraz, recolta trandafirilor a fost foarte proastă așa că prețul esenței de trandafiri e de trei ori mai scump de cât la Bagdad. De îndată ce Hamid a aflat aceasta a cumpărat pentru o sută de napoleoni toată esența de trandafiri care există pe piață și mâine vrea să plece cu caravana care merge la Șiraz, ca s'o vândă. Iată de ce ți-a cumpărat flaconul. Lucrurile acestea le știu de la Amnîla nevasta cismarului față de care soția lui Hamid n'are nici o taină.

Auzind acestea ovreiuil luă de-o parte pe Cogia Baba și-i zise:

— De vreme ce Hamid, luându-ți flaconul te-a frustrat cu zece napoleoni fără cinci piaștrii, am un plan mulțumită căruia poți să-l prazi de trei sute de napoleoni, de vreme ce el a plătit o sută esență de trandafiri pe care o va revinde la Șiraz de trei ori mai scump.

— Nu înțeleg...

Atunci ovreiuil explică:

— Dute și d'ta mâine la Șiraz și ia cel'alt flacon, umple-l cu apă și spune că e plin cu esență de trandafiri. Apoi, într-o noapte, în vreme ce Hamid o să doarmă, schimbă flaconul, restul cred că îl pricepi!

A doua zi dimineața în vreme ce caravana se pregătea să părăsească Bagdadul, care nu fu mirarea lui Hamid văzându-l pe Cogia Baba călare pe o cămilă. Dar surprinderea lui se transformă repede într-o părere adâncă de rău aflând că negustorul de sticle avea și el de vânzare un flacon de esență de trandafiri.

În vreme ce caravana, alcătuită din cinci negustori, începu să pornească, iată că se ivi și ovreiuil.

Beu Oram își încărcase cămila cu o povară voluminoasă care conținea, spunea el, diferite mătăsuri, dar care, în realitate, era un burduf plin cu apă și acoperit cu un covor.

Peste trei nopți, în vreme ce toți dormeau, ovreiuil imprășiă pe jos provizia de apă a tovarășilor lui.

Ben Oram procedând astfel intenționa să se scape prin lipsa de apă, de tovarășii lui și să fure flaconul de esență de trandafiri fără să se teamă de a fi denunțat vre-odată pentru mârșăvenia lui.

La drept vorbind concepuse mai târziu planul acesta criminal.

Or, cerul păru că favorizează pe Ben Oram.

A doua zi, cu capetele plecate pe cămilele lor, Cogia și Hamid, istoviți de sete înaintau cu greu în vreme ce ovreiuul care avea apă din belșug zâmbea în barbă; el rămăsese mai în urmă și se văita cât îl ținea gura, ca să nu dea de bănuț celorlalți negustori.

Spre seară Cogia Baba care cunoștea bine deșertul zări, înălțând capul, că existau semne sigure că se afla o oază prin împrejurime. Astfel, în vreme ce bucuria și speranța renășteau în inima lui, se hotărî să profite de împrejurare și se duse la Hamid căruia îi se adresă astfel:

— Ascultă dragul meu, trebuie să îți mărturisesc că atunci când am aflat că ai umplut flaconul tău cu esență de trandafiri, am umplut cu apă flaconul meu în speranța de a le substitui. Dar iată că Allah a voit că flaconul meu să fie mai prețios ca al tău. Îți propun deci să facem schimb.

Chinuit de sete, Hamid scoase o exclamație de bucurie și întinse lui Cogia flaconul cu esență de trandafiri.

Se întâmplă însă că din pricina secetei oaza numai conținea apă, iar Cogia Baba ceru a doua zi lui Hamid flaconul cu apă.

De-abea acesta își reluase flaconul că Hamid căzu deodată jos mort iar peste câteva clipe se prăbuși și Cogia.

În clipa aceasta ovreiuul care nu știa schimbul pe care îl făcuseră cei doi negustori și care credea că șiretul Cogia avea la el flaconul de esență de trandafiri se apropia de el și luându-și flaconul porni voios înainte.

Peste o săptămână ceilalți trei negustori muriseră și ei.

Ovreiuul ajunsese acum la Șiraz și vându flaconul cu trei sute de napoleoni unui negustor.

Dar de-abea trecuse colțul străzii că o multime furioasă se repezi la Ben Oram târându-l până în fața cadavrelor.

Atunci, negustorul căruia ovreiuul îi vânduse flaconul declară:

— Jidovul ăsta ticălos m'a jefuit cu trei sute de napoleoni, spunându-mi că flaconul acesta e plin cu esență de trandafiri și când colo e plin cu apă.

În zadar Ben Oram se sili să demonstreze că era nevinovat.

Cadiul încruntă sprâncele și spuse aceluia care aduseră pe ovrei.

— Luați-l și faceți ce vreți cu el. Las populației din Șiraz grija de a răsplăti, așa cum socotește cu ea nevinovăția acestui om.

Ben Oram fu crucificat, așa cum e și azi încă uzul în Persia.

Și vulturii îi smulseră ochii, așa cum smulseră ochii lui Hamid și ai negustorului de sticle, Cogia Baba.

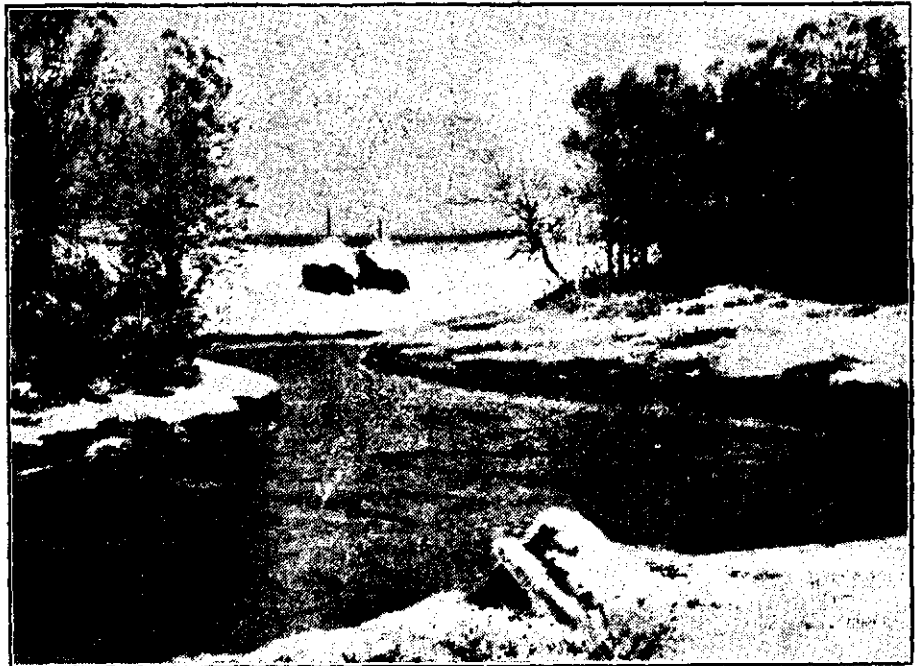
Trad. de C. A. I. G.

Iarna la țară în pictura modernă

În orașe numai în zilele când ninge și străzile se inundă de zăpadă îți mai aduci aminte că este iarnă; altfel decorul străzilor și în zilele de iarnă nu se deosebește de cel din alte anotimpuri. Progresul și aci a știut să

vălul ei alb și doar pădurile care se profilează pe cerul fumuriu cu negrul lor sau vântul apelor vre unui pârâu repede, ce nu îngheață ușor, mai întunecă nesfârșitul alb al zăpezei.

Satele dorm cu casele și ogrăzile

Cea dintâi zăpadă în pârloagă, tablou de Ovsianinikon

steargă din frumusețile naturii și lor albite ca de ani și doar fumul curățând străzile de frumoasa lor coșurilor rupe monotonia acestui alb podoabă în câte-va zile le redă vesele nesfârșit; sau copiii în zilele de sârchea lor înfățișare. bători rostogolind mari bulgări de

În schimb la țară iarna domnește zăpadă sau lăsându-se pe alunecuşul în toată libertatea ei. Aci, n'o poate dealurilor cu saniile lor de lemn

Prins de viscol în timpul iernei în câmp, tablou de Karazin

urni din loc de cât iar arșița soarelui și câtă vreme gerul stăpânește timpul ea se răsfată în hama ei albă pretutindeni. Câmpiile sunt acoperite cu

schimbă peisagiul, și tot astfel aspectul obicinuit al vieții triste de iarnă.

Nici călătorilor întârziți pe drumurile infundate nu le sunt vesele zi

lele de iarnă când viscolul inmormăntează în nori de zăpadă toată natura și omul plutește în bezna albă ca într-o noapte fumurie și plină de mister.

și peisagiile de la țară în timpul iernei de cât de cele din oraș.

În cele câte-va reproduceri de tablouri redăm din aceste inspirații provocate de iarnă și care evocă pentru

documentul acesta n'are nici o însemnătate.

— Dacă îmi dai voie, i-am zis, vom vorbi de documentul acesta mai târziu.

— Bine. După ce am închis ușa bibliotecii cu cheia și mă pregăteam să plec m'am pomenit de-odată spre marea mea surprindere nas în nas cu Brunton, care se întorsese fără să-l fi văzut.

— D-le Musgrave, exclamă el, cu o voce mișcată, nu pot răbda o atare disgrăție. Am fost în totdeauna mândru și umiliința aceasta m'ar ucide. Dacă nu mai aveți nevoie de serviciile mele, ei bine lăsați-mă să mai stau o lună, ca să par că vă părăsesc de bună voie. În condițiunile astea primesc, dar refuz să fiu dat afară, pentru că aunt prea cunoscut aci.

— Purtarea d-tale a fost nedemnă așa că nu meriți nici o considerație. Cu toate astea fiind că esti de atâția ani în casă am să îți acord numai opt zile.

— O săptămână! exclamă el des-nădăjduit...

— Da, și poți să te lauzi că ai fost menajat.

Brunton nu mai zise nimic și plecă amărât.

A treia zi, pe când părăseam sufrageria, m'am întâlnit cu Rachela Howels, foarte slăbită în urma boalei de care suferise și ea mă vesti pe un ton foarte trist că Brunton plecase.

După ce rosti cuvintele acestea îi se făcu rău și căzu jos leșinată.

Am sunat imediat după ajutor și în timp ce servitoarea fu condusă în odaia ei, am întrebat ce se făcuse Brunton. Într'adevăr dânsul dispăruse. Patul lui era neatins și nimeni nu-l văzuse. Hainele, ceasul și chiar banii lui, au fost găsiți în odaia lui; numai fracul pe care îl purta de obicei lipsea de-asemena papucii lui li-

Iarna în sate: Copiii dându-se în sanie prins în roată.
Tablou de pictorul Siciakov.

Da, viața de la țară iarna e plină de farmec, de aceea poate și artiștii-pictori s'au inspirat mai mult de viață

orașeni lucruri așa de rare și așa de nevăzute de par povești.

Și totuși ele sunt reale și frumoase
D.

Arthur Conan Doyle

Cazul Musgrave

Trad. de Const. A. I. Ghica

— Urmare —

Dar să povestesc faptele. Ți-am spus că feciorul era inteligent și inteligența asta l'a împins să caute să descopere lucruri care nu-l priveau.

Așa bună oară, săptămâna trecută, în noaptea de joi, ca să fiu mai precis, mi-a fost cu neputință ca să dorm, de oarece comisesem imprudența să beau o cafea neagră după masa de seara. După ce am încercat în zadar să adorm, pe la ora două dimineața, văzând că somnul nu vrea să se lipească de mine, am aprins o lumânare și m'am sculat ca să iau o carte din bibliotecă. Ți poți închipui surprinderea mea, găsind în bibliotecă lumina aprinsă și pe Brunton, instalat pe un fotoliu cu o foaie de hârtie pe genunchi. Indignarea mea fu mare la vederea acestui străin care își permitea să cerceteze bibliotecă mea.

M'am dus atunci la el și i-am strigat:

— Va să zică d-ta îți permiți să scotocești prin hârtiile mele. De mâine nu vei mai fi în serviciul meu.

Brunton, cum mă văzu plecă fruncea și nu rosti o vorbă.

Apropiindu-mă de el, am constatat uimit că hârtia pe care o examina n'avea nici o însemnătate și că nu era altceva de cât copia întrebărilor și arăspunșurilor alcătuint străniul și vechiul obicei numit „Ritualul familiei Musgrave;” ritualul orânduia ceremonia specială a familiei noastre, la care trebuie să asiste de veacuri fie-care Musgrave, în ziua majoratului; în sfârșit din punct de vedere practic

Simfonii de toamnă...

*În văzduh junebru, negre flamuri, ciorile
Rădă macabru, ritmic măsurând cu-aripele
Cum trec triste, cum trec străni, cum trec clipeu,
Cum se 'nvârt pe dealuri, melancolic, morile...*

*De pe ramuri strâmbe, pale, moarte, foile
Cad în repezi trâmbe, ascunzând cărările;
Văduvile ramuri își arată zările
Din cotro vin molcom, nouri grei, vin ploile...*

*Au venit! Prelung timp spală 'n cet scheletete
Pomilor din parcul unde mor verbinete
Si în parcul unde-au adormit albinele
Toamna 'nebunită 'și hohote regretele...*

T. Rădulescu

pseau. În schimb ghetetele lui se aflau la locul lor obicinuit.

Unde oare putea fi Brunton?

Evident că toată casa a fost scotocită și tot astfel împrejurimile fără ca să se dea de urmele feciorului. Astfel stăteau lucrurile, când un nou incident, ne făcu să uităm pentru moment dispariția lui Brunton.

Două zile în șir Rașela fusese atât de bolnavă în cât a fost nevoie de o îngrijitoare care s'o vegheze. În noaptea a treia după dispariția lui Brunton, îngrijitorul văzând că bolnava se odihnea în liniște, adormi în fotoliul ei; când deschise ochii spre zi, găsi patul gol, fereastra deschisă și nici urmă de bolnavă. Am fost, înormat imediat și împreună cu doi servitori am plecat în căutarea Rașelei. Nu ne-a fost greu să descoperim direcția pe care o luase căci de deasupra ferestrei ei, am văzut urme de pași cari duceau până la marginea lacului. În locul acela apa nu e așa de adâncă. Am scotocit cu o prăjină lacul, dar n'am dat de trupul servitoarei. În schimb am găsit un obiect la care nu ne-am fi așteptat. Era un sac de pânză care conținea o sumedenie de bucăți de metal și mai multe pietre și sticle colorate. Asta e tot ce am găsit în apă. De atunci nu am mai auzit vorbindu-se nici de Rașela nici de Brunton. Poliția nu știe încotro să-și îndrepte cercetările; în sfârșit, am venit să te consult în ultima instanță.

(Va urma).

Scrisoare netrimisă

*Vă scriu la toate câte mi-ați fost drage
Prietene din alte vremuri: cine știe
Ce soare va mai străluci pe cer
Ce plânsct de'nomnare-o să mai vie!*

*O lume-i pregătită pentru cânt
Și alta încă rar spre îngropare...
Voi m'ați uitat, căci poate-a trebuit
Și gândul meu e plin de inoțare!*

*Vă scriu la toate câte mi-ați fost drage
Dar când vă cânt cu inima p. ste,
Plâng dragostea copilăriei noastre
Ce, nici odată n'o să mai re'nvie.*

*Și florile și visuri peste vis
Vor depăna umbla mea cântare
Și'n nopți târ-zii, târziu va poposi,
La toate 'n gând și pentru fie-care!*

*Prietene... vă scriu să știți și voi
Că visul meu e-acelaș sub ruine;
Și dintre toate câte mi-ați fost drage
N'am mai rămas decât numai cu
mine!..*

George Nulzescu

Iarna în sat. Copiii de țărani jucându-se cu zăpada. Tablou de Sicikov. (Vezi pag. 4-5).

Chapar.

Maniile scriitorilor

Să aruncăm o privire indiscretă în camerele de lucru ale marilor scriitori. — zice Chapar.

Una din *maniile* cele mai răspândite, la literați, consta în a nu putea să scrie decât într'un costum special.

Balzac lucra, timp de mai mulți ani îmbrăcat cu o rasă de călugăr.

Dumas-fiul scria în totdeauna în pantaloni de zuav și în cămașă de flanelă.

Geniul lui *Théophile Gautier* cerea un halat și o tichie pe cap; acela al lui *Fr. Coppée* cerea întotdeauna o haină roșie; și acela al lui *Sardou* o tichie pe cap, pe care n'o părăsea sub nici un pretext.

Milton, pentru ca să compună „*Paradisul pierdut*”, se acoperea cu manta veche de lână.

Buffon era foarte corect: nu putea să scrie decât în haine de ceremonie, cu cămașă și manșete de dantelă, și c'o sabie alături.

Catulle Mendès nu era mulțumit decât când era în cămașă; vara ca și iarna, el scotea redingota, cravata, gulerul și vesta și rămânea în cămașă de flanelă și cu ghetetele în picioare.

Victor Hugo, în căldura compoziției, umbla murmurând! el scria stând în picioare, aruncând pe jos foile.

— Poemele mele, zice *Mistral*, le-am compus pe toate umblând. N'am făcut niciodată versuri stând jos. Cred că legănătura corpului e favorabilă a face să se nască ritmul și ideile

Pentru *Ampère*, mersul era indis-

pensabil. Eminentele sale facultăți și verva sa dispăreau când se așeza în fața biroului său.

— A stă, zice el, înaintea unei mese, cu condeiul în mână este cea mai penibilă și eea mai brută meserie. *Catulle Mendès*, în locul compoziției, se plimba prin odaie și pe urmă venea să scrie la biroul său.

Pentru unii acest exercițiu modest nu era indostulător: înainte de a se așeza la masa de lucru, ei recurgeau, ca *Richpin*, la haltere și trapeze, sau, ca *Haraucourt*, la haltere și la exerciții de box.

Jules Lemaitre fumă peste măsură. „Nu mai fumă”, i-a zis doctorul. Autorul îl ascultă, dar un neajuns foarte grav: când se așeza la masa de lucru, fără țigară în gură, nu putea să lege o frază. Acțiunea de a fumă îi devenise indispensabilă, pentru ca să scrie. El luă hotărârea de a nu mai fuma decât când scria...

Grivas Dem. Cruceanu
Teolog

Trei cuvinte

*Povestea tinereții mele
E scurtă, numai trei cuvinte
Dar e atâta jală 'ntrânsa
De nici n'o poți cuprinde 'n minte.*

*Libire este începutul
Povestii triste ce-am trait
Uitare vorba de la mijloc
Și-apoi durere la sfârșit.*

I. Nițulescu

Filatelia**Expoziția filatelică internațională**

Anul acesta se va ține la Paris dela 30 Aprilie la 10 Mai o mare expoziție filatelică internațională.

Ea va fi foarte interesantă prin diversitatea celor admise a fi expuse. Astfel vor fi admise timbre poșta'e de toate felurile, benzi de jurnale, taxe de plată, plicuri cu mărci imprimate, mandate cu timbru, timbre telegrafice, timbre locale, timbre pentru întrebunțări particulare, timbre și vignete de aviație, timbre fiscale, municipale, încercări, probe și ori ce vignete poștale sau fiscale, timbre de caritate, comemorative, stampile poștale întrebunțate înainte de introducerea mărcilor etc.

Noutăți filatelice

Danemarca a scos la 1 Decembrie trecut timbre comemorând trei sute de ani dela introducerea serviciului de poștă. (1624) Ele s'au vândut publicului numai până la 1 Ianuarie.

Dir clișeu alăturat se poate vedea că în aceeași foaie sunt imprimate față în față mărci cu efigia regelui Cristian al IV care a domnit la 1624 data introducerii serviciului poștal în Danemarca și Cristian al X care domnește astăzi.

Aceste mărci comemorative au fost tipărite în trei valori. De 10 ore verzi, de 15 ore lila și 20 ore brun. Sunt dantelate, pe hârtie albă filigranată.

* * *

La Londra s'a vândut colecția de mărci a d-lui M. Castle cu 250.000 franci adică peste 2.500.000 lei.

* * *

Cu ocazia congresului internațional de artă decorativă ce se ține la Paris se va emite o serie de 4 valori: (10, 15, 25 și 75 centimes și o c. p. de 45 etc.)

Aceste mărci se vor vinde până la 31 Octombrie și vor fi admise pe corespondență până la 31 Dec. anul acesta.

Ele vor avea un singur desen cel alăturat.

REVOLTA

*Supremul gest de desuădejde
Pe zarea ultimului gând
A 'nscris, în slove vii, de pară,
Trufia visului născând.*

*Si sbuciumându-și neputința,
În spasmiul crudei risipiri,
— Sbor, ca petale aurile
Scântei, în straniu năluciri.*

*Fantome cenușii, bizare
Cu glasuri aspre, de chemări —
În ochi, cu negrele păcate —
Colindă vechile cărări.*

*... Pe rugul stinselor dorințe,
Fiorul nouilor puteri .
Iși frânge patina nestinsă
De stânca crudelor dureri...*

Gh. I. Breazu-Leurdeni

Tragerea premiilor filatelice

Iată rezultatul tragerii premiilor filatelice. Au câștigat câte un lot de 50 de mărci diferite următorii:

G. Stejănescu—Spandonide Eierbița Ilfov.

N. Covaleuc str. Polizu Loco.

Anușia Dinescu str. Grădiștea 7 Slatina

I. Mihailescu str. Fundacul Prefecturii 3 Constanța.

Victor Moldovan str. Moșilor 8 Cluj.

Romulus Botoș str. Pipas 4 Arad.

Maria Corcinski str. Uniri 51 Pașcani.

Lisette Ionescu str. Tunari 3 Loco

Poplavski, str. Regele Ferdinand 2 Tighina

Siveia Bendak str. V. P. Sasu 22 Brăila.

Justin Breabăn liceul din Siret Bucovina și Fernanda Sorescu Delahangu pe care o rugăm să ne trimită adresa.

Pentru luna viitoare vom da de asemenea importante premii filatelice, tutulor celor cari ne vor trimite patru cupoane; aceste cupoane vor apărea în zilele 18 și 25, Ianuarie și 1 și 8 Februarie.

C. O.

„UNIVERSUL LITERAR“
PREMIILE FILATELICE
Pe luna Februarie 1925
CUPON No. 1

A apărut:

Grădina lui Dumnezeu este titlul unui volum de schițe ușoare pe care spiritualul nostru coleg Cosco l'a dat de curând la iveală.

Mănuind dialogul cu o vervă admirabilă și stăpân pe un humor sănătos pe care l' cultivă de mult, autorul a reușit să ne procure câteva ore de veselă și picantă distracție, fiindcă *Grădina lui Dumnezeu* se citește dintr'o dată. E destul să parcurgi prima pagină, ca să nu te mai oprești decât la ultima cu regretul că s'a sfârșit așa de repede.

Pe vremea aceasta, când se rade așa de greu, *Grădina lui Dumnezeu* îți lasă după ce ai citit-o, impresia unui colț senin pe un cer de leșie.

Soare de toamnă. Sub acest titlu, subțila poetă Voichița Cercel a făcut să apară un volum de versuri din care respiră un suflu de viață nouă în acest domeniu, o inspirație plină de tinerete și de avânt, într'o formă de o delicatete desăvârșită, în care imaginile se perindă când vioaie, când atinse de o ușoară notă de melancolie:

*O, de n'ar fi dimineața
Viscle să le trezească,
Aș trăi purtând în suflet
Caravane de himere...
Dar când leneșă-i simțirea
Și gândirea mi se pierde,
Sărutat mi-e chipul par'ca
De o ramură desprinsă
Din tulpini însângerate
Ca și visurile mele....*

V. B.

Cântec

*Ți-aduc garoafe parfumate
Și zâmbetele mele toate
Ți adu, și s'fleu-mi cu ele
Și toate visurile mele,
Să te așmuerde când te culci
Și să-ți închidă ochii dulci
Durerile să fi le aline
Și să gândești mereu la mine.*

Eugen Murea

Universul Literar

CUPONUL Nr. 8

Strângeți complet aceste cupoane și veți lua parte la premiile „Universului”, printre cari și 3 CASE.

Tragerea în primăvară

Naivitate

Poziție incântătoare

— N-ai fi crezut niciodată că e apă în mare!...
— Și încă... nu-i vezi de cât suprafața.

— Ce distracții mai aveți pe aici?
— Ia mai cade coala în prăpastie câte un automobil...

HAZURI

Un țaran șiret, a cărui nevastă era rău bolnavă, se hotără în cele din urmă să cheme un medic. Țăranul care voia ca soția lui să fie bine îngrijită, dar care se temea în același timp de onorariul prea mare, se adresa astfel medicului:

— Domnule doctor, zise el, am pus deoparte două mii de lei pe care vi-i voi da, fie că veți omora, fie că veți vindeca pe biata mea soție.

Peste câteva timp bolnava muri și medicul se prezintă acasă la țaran ca să încaseze banii.

— Sunt gata, zise soțul, să-mi fiu fagăduiala. Dar mai întâiu de toate îngăduiți-mi să vă pun două întrebări: — Ați ucis pe nevasta mea?

— Se poate una ca asta!

— Cu atât mai bine. A-ți vindecat-o?

— Vai, nu!

— Atunci, după învoiala noastră, nu vă datorez nimic.

In bucătărie, micul Ionel contempează o prăjitură proaspăt pregătită de bucătăreasă.

— Ce faci Ionel, îl întreabă mama lui:

— Mă gândesc.

— Te gândești? La ce? Sper că nu intenționezi să mănânci prăjitura.

— Ba chiar așa, mama, mă întrebam dacă merită să mănânc bătaie pentru ea.

* * *

Un englez debarcând la Calais, intră la un bărbier și i se adresează astfel:

— Dragă domnule, eu sunt foarte pretențios în ce privește bărbieritul. Iată o liră sterlină dacă mă bărbie-rești fără să mă tai și uite și un pistol; dacă mă tai, îți zbor creierii.

— Să n'aveți nici o grijă, milord. Bărbierul îl bărbiește ușor și fără să-i facă cea mai mică tăietură.

— Cum? întrebă englezul uimit. Nu ți-a fost teamă de pistol?

— Nu, milord.

— Cum așa?

— Dacă v'ași fi făcut cea mai mică crestătură pe obraz v'ași fi tăiat imediat beregata. Gh.

O carte interesantă pentru tineret, corpul didactic, ofițeri, etc. e descrierea celebrei expediții a lui *Fr. Nansen* intitulată: **SPRE POL**, în întuneric și ghiță veșnică. Cartea, tradusă de cunoscutul publicist, d-l *B. Marian*, are numeroase ilustrații, cuprinde 320 pagini format mare și se vinde la toate librăriile cu 40 lei.

A apărut

ALMANAHUL

ZIARULUI

„UNIVERSUL“

Pe anul 1925

20 lei exemplarul.

Pentru provincie se va trimite 5 lei porto.

Crema Simon

CREMA SIMON

Acastă cremă igienică și binefăcătoare albește și înmoale pielea dându-i o mla-diere și o catifelare fără pereche. Ea conservă femeii frumusețea și frăge-zimea tinereții.

CREMA SIMON

face să dispară toate micile al-terări ale epidermei: crăpături, degerături, roșeață, părul, etc. Crema trebuie lătină pe pielea încă umedă.

Pudră și Săpunul
Simon